

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин

Кафедра права

Затверджую
Декан факультету міжнародних відносин

професор В.В. Третько
«2» вересня 2020 року

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Муніципальне право України

Освітньо-професійна програма Право

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Позиція
Викладач(і)
Профайл викладача
E-mail викладача(ів)
Контактний телефон
Сторінка дисципліни в ІСУ
Консультації

Загальна інформація
Зміст інформації
Присяжнюк Михайло Петрович
<http://prav0.khnu.km.ua/profesorско-vykladatskyj-sklad/>
prysyazhnyuk@ukr.net
заповнюється за домовленістю
<https://msn.khnu.km.ua/course/index.php?categoryid=357>
Очні: згідно розкладу;
он-лайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	залік	іспит
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Д			4	120	51	17		34		69			+	

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Муніципальне право України» є дисципліною професійної підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» за освітньо-професійною програмою «Право». Дисципліна викладається для студентів денної форми навчання юридичної спеціальності. Її вивчення обумовлене необхідністю формування системних знань у сфері правового регулювання муніципальних відносин. В рамках цієї навчальної дисципліни передбачено вивчення системи муніципально-правових відносин між їхніми суб'єктами, зокрема з'ясування поняття, предмета, метода, системи муніципального права України, ознайомлення із правовим статусом учасників муніципальних відносин, з'ясування форм та методів державного регулювання муніципальних відносин, сучасного стану та перспектив розвитку муніципальних відносин в Україні. Навчальна дисципліна поєднує теоретичні основи, законодавче регулювання та практичні проблеми муніципальних відносин. При викладанні дисципліни використовуються лекції із застосуванням методів проблемного навчання. Також передбачені практичні заняття, поєднані із розв'язанням ситуаційних вправ та дискусій. Важливим компонентом навчального процесу є самостійна робота студентів, яка полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до семінарських занять, тестування, контрольної роботи, а також виконанні індивідуальних завдань.

Мета дисципліни: формування у студентів глибоких теоретичних знань та достатніх практичних навичок щодо механізму функціонування місцевого самоврядування, правового становища учасників муніципально-правових відносин в Україні.

Завдання дисципліни: формувати у здобувачів вищої освіти здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, знання та розуміння предметної області та професійної діяльності, знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права, знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів, знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання., здатність критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності, здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Очікувані результати навчання

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Муніципальне право України» студенти повинні *знати:* теоретичні та практичні положення дисципліни «Муніципальне право України»; джерела правового регулювання, що застосовуються у цій сфері, зміст цих джерел і правила їх застосування; найбільш актуальні проблеми у сфері правового регулювання муніципально-правових відносин; основні положення, викладені в рекомендованій до курсу «Муніципальне право України» літературі; *уміти:* визначати конкретні особливості правового регулювання муніципально-правових відносин відповідно до суспільних потреб; володіти сучасним уявленням про механізм функціонування місцевого самоврядування в сучасних умовах; *уміти використовувати* набуті знання в різних ситуаціях.

Тематичний план дисципліни і календар його виконання

Таблиця 2 – Тематичний план дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1-2	Поняття, предмет метод, система та джерела муніципального права	Поняття, предмет метод, система та джерела муніципального права	Підготовка до семінарських занять за темою №1, опрацювання лекційного матеріалу (лекція №1); вивчення нормативно - правових актів до теми №1, <i>вибір теми індивідуального завдання</i>	8	[1; 2, с.12-32; 3]
3-4	Місцеве самоврядування: концептуальні засади	Місцеве самоврядування: концептуальні засади	Підготовка до семінарських занять за темою №2, опрацювання лекційного матеріалу(лекція №2), вивчення нормативно - правових актів до теми №2, <i>виконання індивідуального завдання</i>		[1; 2, с.106-122; 3]
5-6	Конституційно-правові основи місцевого самоврядування	Конституційно-правова основа місцевого самоврядування	Підготовка до семінарських занять за темою №3, опрацювання лекційного матеріалу (лекція №3), вивчення нормативно - правових актів до теми №3, <i>підготовка до контрольної роботи за темами №№1-3.</i>	8	[1; 2, с.182-220; 3]

7-8	Основні форми безпосередньої участі громадян в реалізації місцевого самоврядування	Основні форми безпосередньої участі громадян в реалізації місцевого самоврядування	Підготовка до семінарських занять за темою №4, опрацювання лекційного матеріалу (лекція №4), вивчення нормативно-правових актів до теми №4, виконання індивідуального завдання	8	[1; 2, с.222-277; 3]
9-10	Система місцевого самоврядування	Система місцевого самоврядування	Підготовка до семінарських занять за темою №5: - опрацювання лекційного матеріалу (лекції №5); - вивчення нормативно-правових актів до теми №5; виконання індивідуального завдання;	8	[1; 2, с.247-452; 3]
11-12	Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування	Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування	Підготовка до семінарських занять за темою №6, опрацювання лекційного матеріалу (лекція № 6), вивчення нормативно-правових актів до лекції №6, підготовка до захисту індивідуального завдання	8	[1; 2, с.545-557; 3]
13-14	Гарантії місцевого самоврядування	Гарантії місцевого самоврядування	Підготовка до семінарських занять за темою №7, опрацювання лекційного матеріалу (лекція №7); вивчення нормативно-правових актів до теми №7, підготовка до тестового контролю за темами №№4-7.	8	[1; 2, с.557-574; 3; 4; 9]
15-16	Юридична відповідальність у сфері місцевого самоврядування	Юридична відповідальність у сфері місцевого самоврядування	Підготовка до семінарських занять за темою №8, опрацювання лекційного матеріалу (лекція № 8); вивчення нормативно-правових актів до теми №8,	8	[1; 2, с.574-602; 3; 7; 8]
17	Міжнародні стандарти місцевого самоврядування	Міжнародні стандарти місцевого самоврядування	Підготовка до семінарського заняття за темою №9, опрацювання лекційного матеріалу (лекції №9); вивчення нормативно-правових актів до теми №9	5	[1; 2, с.508-537; 3]
			Всього за семестр	69	

Примітка: * Лекції проводяться по дві години один раз в два тижні, практичні заняття проводяться щотижня по дві години

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень Хмельницького національного університету про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції та практичні заняття за розкладом, не запізнюватися на заняття, виконувати домашні завдання відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність під час усного опитування. Важливою складовою навчального процесу є індивідуальна робота, яка будується на репродуктивному, репродуктивно-творчому та творчо-пошуковому рівнях. Вона сприяє розвитку творчої активності студентів, прищеплює навички, необхідні для самоосвіти, пошуку шляхів вдосконалення професійної діяльності після закінчення навчання. Темі індивідуальної роботи мають науково-дослідний характер, підвищену складність, виступають певним тематичним доповненням семінарського заняття, методом поглибленої підготовки до нього і можуть готуватись у вигляді реферату або реферативних повідомлень. Форма і тема реферату (реферативного повідомлення) обирається студентом добровільно і закріплюється за студентом викладачем. Орієнтовні теми рефератів (реферативних повідомлень) запропоновані робочою програмою дисципліни. Виконуючи індивідуальну роботу з дисципліни, студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагіату він отримує незадовільну оцінку і має виконати завдання за новою темою.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем, контрольною роботою; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом розв'язання практичних завдань та виконання індивідуального завдання. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента обґрунтувати прийняті рішення та розв'язувати практичні завдання; своєчасне виконання домашніх завдань з теми.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль, залік
Семінарські заняття	Контрольна робота	Тестовий контроль	Індивідуальне завдання	Залік (за рейтингом)
УО (мінімальна кількість оцінок усього опитування – 6)	КР	ТК	ІЗ	
ВК: 0,6	0,1	0,1	0,2	

Примітка: ТК – тестовий контроль; УО- усне опитування, КР- контрольна робота; ВК – ваговий коефіцієнт; ІЗ - індивідуальне завдання.

Оцінювання тестових завдань

Тестове завдання для кожного студента складається з десяти тестів, кожен з яких оцінюється чотирма балами. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 40. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестове завдання	1 – 10	11-20	21-30	31-40
Оцінка	2	3	4	5

Якщо відповідь на тестове завдання має 2-3 правильних значення, а студент вказав частину з них, то сума балів у цьому випадку буде пропорційна кількості правильних відповідей. Наприклад, у тесті є три правильних відповіді, а студент вказав лише дві з них, тоді він отримує за тестове завдання два бали з трьох. На тестування відводиться 15 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей повинні бути заповнені цифрами, що відповідають вірним, на погляд студента, відповідям. Через 15 хвилин студенти здають викладачу завдання з талонами відповідей. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він повинен перездати її у встановленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється мінімальна оцінка „задовільно”.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків.
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Контрольні питання з дисципліни

1. Поняття муніципального права.
2. Система муніципального права України.
3. Місце муніципального права в правовій системі України.
4. Муніципально-правові відносини.
5. Принципи муніципального права.
6. Джерела муніципального права.
7. Поняття місцевого самоврядування.
8. Право громадян на участь у місцевому самоврядуванні
9. Принципи місцевого самоврядування
10. Питання місцевого значення як ключова характеристика сфери місцевого самоврядування
11. Система місцевого самоврядування населеного пункту.
12. Органи та посадові особи місцевого самоврядування.
13. Зародження місцевого самоврядування в Україні.
14. Магдебурзьке право – як юридична основа розвитку міського самоврядування в Україні в XIII—XVI ст.
15. Місцеве самоврядування на Українських землях в XVIII–XIX ст.
16. Місцеве самоврядування в Україні в XX ст.
18. Теорії походження місцевого самоврядування.
19. Співвідношення державної влади і місцевого самоврядування.
20. Делеговані повноваження органів виконавчої влади в місцевому самоврядуванні.
21. Державний контроль за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування.
22. Поняття територіальної громади.
23. Об'єднання територіальних громад.
24. Загальні збори громадян.
25. Місцеві ініціативи.
26. Статут територіальної громади.
27. Громадські слухання.
28. Органи самоорганізації населення.
30. Основні засади місцевих виборів.
31. Види місцевих виборів.
33. Вибори депутатів місцевих рад.
34. Вибори сільських, селищних, міських голів.

35. Місцевий референдум як форма вирішення питань місцевого значення.
36. Види місцевих рад та порядок їх формування.
38. Компетенція місцевої ради.
39. Обов'язковість рішень місцевої ради.
40. Структура місцевої ради.
44. Виконавчий апарат обласної, районної ради.
45. Секретар сільської, селищної, міської ради.
46. Статус та правові форми діяльності депутата місцевої ради.
47. Голова районної, обласної, районної в місті ради, його заступник.
48. Компетенція сільського, селищного, міського голови.
49. Повноваження сільського, селищного, міського голови щодо діяльності відповідної місцевої ради.
50. Повноваження сільського, селищного, міського голови щодо діяльності виконкому місцевої ради.
51. Порядок формування виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.
52. Види виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.
53. Компетенція виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.
54. Класифікація повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад на власні й делеговані.
55. Основні сфери повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.
56. Поняття матеріальної й фінансової основи місцевого самоврядування.
57. Доходи та видатки місцевих бюджетів як фінансова основа місцевого самоврядування.
58. Місцеві податки й збори.
59. Правовий статус об'єктів комунальної власності.
60. Комунальні підприємства, організації, установи: правовий статус та засади діяльності.

Рекомендована література

Основна література:

1. Конституція України: прийнята 28 червня 1996 року/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення 1 вересня 2020 р.).
2. Муніципальне право України: Підручник / За ред. Баймуратова М. О. 2-е вид. доп. -К: Правова єдність, 2009. 720 с.
3. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст.170.

Додаткова література:

4. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. Офіційний вісник України. 2010. № 59. Ст. 2047.
5. Господарський кодекс України від 16. 01.2003 р. № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18. Ст. 144.
6. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року. Відомості Верховної Ради України. 1990. № 31. Ст. 429.
7. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25 – 26. Ст. 131.
8. Кодекс про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. №8073X. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. №51. Ст.1122.
9. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року N 2755-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. №13-14, № 15-16, № 17. Ст.112.
10. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993р. № 2939-XII. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 13. Ст.110.
11. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 № 442. Урядовий кур'єр. 2014. № 169.
12. Про правонаступництво України: Закон України від 12 вересня 1991 року. Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 46. Ст. 618.
13. Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим: Закон України від 23

грудня 1998 року (зі змінами і допов.) Відомості Верховної Ради України. 1999. № 5-6.
Ст. 43.